

รายงานสรุปผลการตรวจสอบสำหรับผู้บริหาร

ตามที่ทาง บริษัท แอดวานซ์ ออดิตติ้ง จำกัด โดย นายสุนทร สารชะขวัญ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 4869 ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีของ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำหรับรอบระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2558 เพื่อการตรวจสอบงบการเงิน การประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน และการสอบทานระบบการควบคุมภายใน พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ เสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) นั้น

บัดนี้การตรวจสอบในเรื่องดังกล่าวได้เสร็จสิ้นแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอรายงานสรุปผลการตรวจสอบดังต่อไปนี้ ส่วนรายละเอียดที่เป็นผลจากการตรวจสอบจะปรากฏในบทต่อๆ ไป

1. การตรวจสอบงบการเงิน

จากการตรวจสอบงบการเงินสำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2558 ของ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า งบการเงินแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

จากการตรวจสอบงบการเงิน ผู้ตรวจสอบบัญชีพบข้อสังเกตที่สำคัญบางประการได้แก่

1. ในรอบปีงบประมาณ 2559 เป็นต้นไป สถาบันฯ ควรมีการกำหนดอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือของครุภัณฑ์บางส่วน ให้สัมพันธ์กับประโยชน์ที่ได้รับ เพื่อให้งบการเงินของสถาบันฯ สะท้อนมูลค่าของสินทรัพย์ที่แท้จริงของสถาบันฯ
2. สถาบันฯ มีรายการเงินโอนจากทางลูกค้าโดยยังไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นเงิน โอนจากลูกค้าท่านใด เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2.39 ล้านบาท และได้ทำการบันทึกบัญชีเป็นเจ้าหนี้เงินรับฝากบัญชีรายได้ไว้ทั้งจำนวน ส่งผลให้ทางสถาบันฯ ยังไม่สามารถตัดยอดชำระกับลูกหนี้รายตัวได้ ทำให้งบการเงินแสดงยอดที่ไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริง
3. สถาบันฯ มีรายการเงินโอนจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนโครงการวิจัย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 0.57 ล้านบาท แต่ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นการ โอนมาเพื่อสนับสนุนโครงการใด จึงบันทึกบัญชีเป็นเจ้าหนี้เงินรับฝากรอการตรวจสอบไว้ทั้งจำนวน ส่งผลให้ทางสถาบันฯ มีภาระจากค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยสูงเกินกว่าความเป็นจริง อันเนื่องมาจากไม่สามารถนำเงินที่ได้รับสนับสนุนออกมาใช้จ่ายได้

4. สถาบันฯ มีรายการเงินรับประกันที่ค้างเป็นระยะเวลานาน โดยไม่สามารถระบุได้ว่าถึงกำหนดจ่ายคืนเงินประกันให้แก่บริษัทผู้รับจ้างเมื่อใด
5. สถาบันฯ มีการบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อสินค้าหรือวัสดุจากต่างประเทศ โดยใช้วิธีประมาณการและไม่ทำการบันทึกรับรู้กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และส่งผลให้งบการเงินของทางสถาบันฯ แสดงยอดที่ไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริง
6. สถาบันฯ มีการบันทึกรายการส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือเข้าบัญชีซื้อวัสดุสำหรับการผลิต/ให้บริการ ส่งผลให้ยอดรายจ่ายในการซื้อสินค้าไม่ถูกต้องตรงตามรอบปีงบประมาณ
7. สถาบันฯ มีการบันทึกรายการส่วนเปลี่ยนแปลงของวัสดุคงเหลือเข้าบัญชีซื้อวัสดุอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้งบการเงินของสถาบันฯ แสดงยอดรายจ่ายไม่ถูกต้องและสัมพันธ์กับความเป็นจริง
8. สถาบันฯ ยังไม่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องการบันทึกต้นทุนของครุภัณฑ์เครื่องมือเครื่องใช้และต้นทุนของอาคาร ซึ่งทางสถาบันฯ ได้บันทึกโดยรวมเป็นราคาทุนอาคารเครื่องเร่งอิเล็กตรอน และทำการคำนวณค่าเสื่อมราคาอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ซึ่งส่งผลให้งบการเงินของสถาบันฯ รับรู้ค่าเสื่อมราคาต่ำไป และแสดงยอดสินทรัพย์ในงบการเงินไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริง
9. จากการวิเคราะห์อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้าของทางสถาบันฯ พบว่า มีการบริหารจัดการลูกหนี้การค้าได้ช้าเนื่องจากมีระยะเวลาเรียกเก็บหนี้ยาวนานและไม่มียุทธศาสตร์ด้านการบริหารสินเชื่อ ซึ่งทางสถาบันฯ ควรมีการพิจารณานโยบายบริหารสินเชื่อและระยะเวลา เรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ เพื่อลดปัญหาลูกหนี้การค้าค้างนานและเรียกเก็บได้ช้า
10. ในรอบปีงบประมาณ 2558 ทางสถาบันฯ มีสินทรัพย์สุทธิรวมลดลงจำนวน 24.88 ล้านบาท โดยเปรียบเทียบจากยอดสินทรัพย์สุทธิรวมในปี 2557 จำนวน 1,966.54 ล้านบาท กับปี 2558 จำนวน 1,991.42 ล้านบาท ทั้งนี้ เกิดจากยอดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลดลงเป็นจำนวนเงิน 162.97 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการโอนเปลี่ยนประเภทไปลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งถือว่าดีขึ้น และส่งผลให้เงินลงทุนระยะสั้นของสถาบันฯ ในปีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงิน 221.96 ล้านบาท อีกทั้งเกิดจากยอดอาคารและอุปกรณ์-สุทธิ ลดลงเป็นจำนวนเงิน 52.54 ล้านบาท อันเนื่องมาจากการตัดค่าเสื่อมราคาและการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ รวมไปถึงมียอดเจ้าหนี้ระยะสั้นที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงิน 20.96 ล้านบาท ซึ่งเป็นยอดหนี้ค้างจากการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาครุภัณฑ์ของสถาบันฯ ในช่วงปลายปีงบประมาณ อีกทั้งในปีงบประมาณ 2558 ทางสถาบันฯ ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้สถาบันฯ มียอดรายได้ที่ต่ำกว่ารายจ่ายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 22.57 ล้านบาท จึงทำให้งบแสดงฐานะการเงินของสถาบันฯ มีสินทรัพย์สุทธิรวมลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

การประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน

1.1 การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินเป็นไปตามวัตถุประสงค์

จากการตรวจสอบ พบว่า มีการใช้จ่ายเงิน และ ทรัพย์สิน โดยรวมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันฯ

1.2 การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นมีความประหยัด

จากการตรวจสอบ พบว่า โดยรวมการใช้จ่ายเงินมีความประหยัด เนื่องจากสถาบันฯ มีระเบียบ ข้อบังคับและวิธีปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างชัดเจน ซึ่งโดยรวมมีการปฏิบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งยังมีการตรวจรับโครงการที่จัดจ้างและพัสดุที่จัดซื้อ โดยคณะกรรมการตรวจรับทุกครั้ง ซึ่งเป็นวิธีควบคุมการใช้จ่ายเงินในการจัดซื้อ-จัดจ้างที่อย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการใช้จ่ายเงินได้มีการพิจารณาถึงหลักความประหยัด และการตรวจสอบคุณภาพก่อนการรับงาน โครงการและพัสดุ ซึ่งทำให้เชื่อมั่นได้ว่าโครงการที่ตรวจรับมาได้ผ่านการพิจารณาค่าคุณภาพแล้ว

2.3 การประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

พบว่า โดยรวมมีการใช้จ่ายเงินเป็นไปตามงบประมาณที่ได้ตั้งไว้

2.4 การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นได้ผลตามเป้าหมาย

พบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วการใช้จ่ายเงินเพื่อโครงการต่างๆ และการจัดซื้อทรัพย์สินต่างๆ ในสถาบันฯ นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.5 การใช้จ่ายเงินตามโครงการ สถาบันฯ มีการวางแผนศึกษาโครงการและประมาณการรายจ่ายได้ใกล้เคียงกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งทำให้การใช้เงินตามงบประมาณที่ได้รับเกิดประสิทธิภาพ และ ประสิทธิผลต่อสถาบันฯ อย่างแท้จริง โดยการจ่ายเงินตามโครงการสามารถแบ่งตามแหล่งที่มาของเงินงบประมาณได้ดังนี้

ก. เงินงบประมาณที่ได้รับจากเงินอุดหนุนรัฐบาล

(หน่วย:ล้านบาท)

รายละเอียด	งบประมาณ	เบิกจ่าย	เงินคงเหลือ	สาเหตุเนื่องมาจาก
วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์	109.35	109.13	0.22	มีการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณอย่างระมัดระวัง โดยเบิกจ่ายตามความจำเป็น และก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด
การบริการเทคโนโลยีนิวเคลียร์	156.11	154.41	1.70	มีการพิจารณาการจ่ายเงินงบประมาณอย่างระมัดระวังและเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

รายละเอียด	งบประมาณ	เบิกจ่าย	เงินคงเหลือ	สาเหตุเนื่องมาจาก
การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีนิวเคลียร์	67.44	63.14	4.30	(1) มีความระมัดระวังในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยเป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด (2) มีการต่อรองราคาจนเป็นผลดีทำให้ได้ราคาที่ดีกว่างบประมาณที่ได้ตั้งไว้
การพัฒนากำลังคนด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์	26.09	25.58	0.51	มีความระมัดระวังในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยยึดตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด
โครงการเพิ่มศักยภาพการฉายรังสีผลิตภัณฑ์เกษตรเพื่อการส่งออกด้วยเครื่องเร่งอนุภาค	7.29	7.29	-	มีการดำเนินการตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด และทำการสำรองการเบิกจ่ายเงินโดยเป็นไปตามงบประมาณ
รวม	366.28	359.55	6.73	

ข. เงินนอกงบประมาณซึ่งเป็นงบประมาณประจำปีเพิ่มเติมที่ได้รับจากรายได้จากการดำเนินงานของสถาบันฯ

(หน่วย:ล้านบาท)

รายละเอียด	งบประมาณ	เบิกจ่าย	เงินคงเหลือ	สาเหตุเนื่องมาจาก
สำรองความเสี่ยงเพื่อใช้ในการบริหารภาวะความเสี่ยงจากการดำเนินงาน	28.25	-	28.25	ดำเนินการจัดสรรตามข้อบังคับของสถาบันฯ ซึ่งยังไม่มีเม็ดเงินนำออกมาใช้ ทั้งนี้จะรวมอยู่ในทุนสะสมตามวัตถุประสงค์ของทางสถาบัน
พัฒนาองค์กร/ระบบบริหารจัดการ	24.80	18.55	6.25	ทางสถาบันได้จัดสรรงบประมาณรายได้ในส่วนทุน โดยใช้วิธีการประมาณการรายจ่ายจากรายจ่ายจริงที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในรอบปีงบประมาณได้เกิดค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งเอาไว้ อันเนื่องมาจากรายจ่ายบางส่วนไม่เกิดรายการจ่ายขึ้นในระหว่างปี

รายละเอียด	งบประมาณ	เบิกจ่าย	เงินคงเหลือ	สาเหตุเนื่องมาจาก
พัฒนาบุคลากร รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษ เงินสมนาคุณพิเศษ ค่าครองชีพ	20.17	11.74	8.43	ทางสถาบันได้จัดสรรงบประมาณรายได้ในส่วนทุนโดยใช้วิธีการประมาณการรายจ่ายจากรายจ่ายจริงที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในรอบปีงบประมาณได้เกิดค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งเอาไว้ อันเนื่องมาจากรายจ่ายบางส่วนไม่เกิดรายการจ่ายขึ้นในระหว่างปี
ส่งเสริม พัฒนาสังคมและชุมชน รวมถึงสนับสนุนการศึกษา กิจกรรมทางสาธารณสุข	7.34	3.60	3.74	ทางสถาบันได้จัดสรรงบประมาณรายได้ในส่วนทุนโดยใช้วิธีการประมาณการรายจ่ายจากรายจ่ายจริงที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในรอบปีงบประมาณได้เกิดค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งเอาไว้ อันเนื่องมาจากรายจ่ายบางส่วนไม่เกิดรายการจ่ายขึ้นในระหว่างปี
สวัสดิการ ให้กับเจ้าหน้าที่และบุคลากรในครอบครัว	13.62	6.62	7.00	ทางสถาบันได้จัดสรรงบประมาณรายได้ในส่วนทุนโดยใช้วิธีการประมาณการรายจ่ายจากรายจ่ายจริงที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในรอบปีงบประมาณได้เกิดค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งเอาไว้ อันเนื่องมาจากรายจ่ายบางส่วนไม่เกิดรายการจ่ายขึ้นในระหว่างปี
รวม	94.18	40.51	53.67	

ค. เงินทุนสะสมประจำปี 2558

(หน่วย:ล้านบาท)

รายละเอียด	งบประมาณ	เบิกจ่าย	เงินคงเหลือ	สาเหตุเนื่องมาจาก
เงินสมนาคุณพิเศษประจำปี 2557	15.75	15.75	-	ดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามงบประมาณ โดยเป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด
ค่า ออกแบบ และปรับปรุงอาคาร 9 ชั้น 3 สทน. บางเขน	8.15	8.15	-	ดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามงบประมาณ โดยเป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด
รวม	23.90	23.90	-	

ง. เงินเบิกแทนกันประจำปี 2558

(หน่วย:ล้านบาท)

รายละเอียด	งบประมาณ	เบิกจ่าย	เงินคงเหลือ	สาเหตุเนื่องจาก
ผลิตสื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างการมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัยจากการใช้พลังงานปรมาณูให้กับประชาชนผ่านสื่อโทรทัศน์	1.07	1.07	-	มีการดำเนินการตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด และทำการสำรองการเบิกจ่ายเงินโดยเป็นไปตามงบประมาณ
จัดนิทรรศการด้านพลังงานนิวเคลียร์และรังสีในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติประจำปี 2558	1.50	1.50	-	มีการดำเนินการตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด และทำการสำรองการเบิกจ่ายเงินโดยเป็นไปตามงบประมาณ
โครงการเผยแพร่ความรู้ด้านนิวเคลียร์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	1.50	1.50	-	มีการดำเนินการตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนด และทำการสำรองการเบิกจ่ายเงินโดยเป็นไปตามงบประมาณ
รวม	4.07	4.07	-	

2. การสอบทานระบบการควบคุมภายใน

จากการตรวจสอบและสอบทานระบบการควบคุมภายในด้านต่างๆของสถาบันฯ สามารถสรุปผลการตรวจสอบ ได้ดังนี้

การรับเงิน – จ่ายเงิน

การรับเงิน จากการตรวจสอบ พบว่า โดยรวมสถาบันฯ มีการควบคุมการรับเงินที่ดีมีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการรับเงิน มีการกำหนดแนวทางและระเบียบในการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่รับกับหลักฐานการรับและรายการที่บันทึกไว้ ในบัญชีทุกสิ้นวัน และ มีการออกใบเสร็จรับเงินสำหรับการรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน

การจ่ายเงิน จากการตรวจสอบ พบว่า โดยรวมสถาบันฯ มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเบิกจ่ายเงินอย่างชัดเจน มีการกำหนดแนวทางและระเบียบเกี่ยวกับการอนุมัติเบิกจ่ายเงิน มีการจัดทำใบสำคัญจ่ายหรือเอกสารหลักฐานประกอบที่มีการอนุมัติเมื่อทำการเบิกจ่ายเงินอย่างถูกต้องพร้อมทั้งมีการประทับตรา “จ่ายแล้ว” ลงในเอกสารทุกฉบับ นอกจากนี้มีการกำหนดวงเงินอนุมัติของผู้มีอำนาจ และกำหนดให้ผู้มีอำนาจมากกว่าหนึ่งคนร่วมกันลงนามในเช็คที่ส่งจ่าย ซึ่งถือว่าเป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี

การใช้จ่ายเงิน

จากการตรวจสอบ พบว่า โดยรวมสถาบันฯ มีการใช้จ่ายเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยการจ่ายเงินได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจและเป็นไปตามงบประมาณที่ได้รับ

ความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

จากการสอบทานระบบการควบคุมภายใน พบว่า โดยรวมมีการออกแบบระบบการควบคุมภายในไว้ดีแล้ว โดยส่วนใหญ่กำหนดให้มีการสอบทานและการอนุมัติไว้อย่างชัดเจน รวมไปถึงมีระบบการควบคุมที่ทำให้สามารถตรวจพบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดได้อย่างทันท่วงที

การปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน

จากการสอบทานการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การควบคุมด้านการเงิน

1.1 การตรวจนับเงินสดในส่วนที่เป็นรายได้

จากการตรวจสอบ พบว่า มีจำนวนเงินที่ครบถ้วนตรงกันกับรายงานเงินเหลือประจำวันและทะเบียนรายวันประจำวัน

1.2 การเก็บรหัสและกุญแจตู้নিরক্য

มีการเก็บรักษากุญแจและรหัสตู้নিরক্যที่ดีเป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับที่สถาบันฯ กำหนด มีการเปลี่ยนแปลงรหัสตู้নিরক্যอย่างสม่ำเสมอ ทุกๆ 3 ถึง 6 เดือนซึ่งถือว่าเป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี

2. ด้านภาษีอากร

2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทางสถาบันฯ ได้จัดทะเบียนในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายประมวลรัษฎากร ซึ่งโดยรวมพบว่าทางสถาบันฯ ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายประมวลรัษฎากรอย่างถูกต้อง และมีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีและแบบนำส่งภายในเวลาที่กำหนด

2.2 อากรแสดมปี

จากการสุ่มตรวจสอบการติดอากรแสดมปีสำหรับสัญญาจ้างทำของ พบว่า โดยรวมสถาบันฯ มีการติดอากรแสดมปีถูกต้องตรงตามอัตราที่กำหนด โดยกรมสรรพากร และเป็นไปตามประมวลรัษฎากร

2.3 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

2.3.1 จากการสุ่มตรวจสอบการหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย พบว่า โดยรวมสถาบันฯ ได้ทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้อย่างครบถ้วนและถูกต้องตามประมวลรัษฎากร รวมไปถึงนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ได้อย่างทันท่วงที

2.3.2 จากการติดตามผลการแก้ไขในประเด็นในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา กรณีที่ทางสถาบันฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนค่าวิทยากรให้แก่วิทยากรที่มาปฏิบัติหน้าที่บรรยายให้กับทางสถาบันฯ แต่ยังไม่ได้ทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้นั้น พบว่า ทางสถาบันฯ ได้ทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้วอย่างครบถ้วนและถูกต้อง และมีการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายได้ภายในเวลาที่กำหนด

3. ด้านการบัญชี

3.1 การบันทึกบัญชี

จากการตรวจสอบเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 โดยรวมพบว่า มีเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีครบถ้วนเชื่อถือได้ตามควร

3.2 การรับเงิน – จ่ายเงินและการบันทึกรายการบัญชี

จากการตรวจสอบวงจรรายรับ - รายจ่าย พร้อมทั้งเอกสาร ใบสำคัญรับ - ใบสำคัญจ่าย, สมุดรายวันทั่วไป ประกอบการบันทึกบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 โดยรวมพบว่า มีเอกสารประกอบการบันทึกการรับ - รายจ่ายครบถ้วนเชื่อถือได้ตามควร และมีระเบียบ ขั้นตอนการอนุมัติ รับ - จ่าย อย่างชัดเจน

3.3 การกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของครุภัณฑ์และมูลค่าคงเหลือของครุภัณฑ์

สถาบันฯ มีการกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของครุภัณฑ์และมูลค่าคงเหลือของครุภัณฑ์บางส่วนไม่สัมพันธ์กับประโยชน์การใช้งานที่ได้รับจากครุภัณฑ์ของสถาบันฯ ส่งผลให้งบการเงินของสถาบันฯ ไม่สะท้อนมูลค่าของสินทรัพย์ที่แท้จริงของสถาบันฯ ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรมีการพิจารณากำหนดอายุการให้ประโยชน์ของครุภัณฑ์ของสินทรัพย์ที่มีการจัดซื้อมาเพื่อใช้หรือทดแทนตัวเดิม โดยเริ่มในปีงบประมาณ 2559 โดยพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ทั้งนี้เพื่อให้งบการเงินของสถาบันฯ สะท้อนมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่แท้จริงและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

3.4 บัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝากบัญชีรายได้

สถาบันฯ มีรายการเงินโอนจากทางลูกค้าโดยไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นเงินโอนจากลูกค้าท่านใด ซึ่งส่งผลให้ทางสถาบันฯ ไม่สามารถตัดยอดชำระกับลูกหนี้รายตัวได้ โดยได้บันทึกรายการเงินโอนดังกล่าวเข้าบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝากบัญชีรายได้ไว้ทั้งจำนวน ทั้งนี้ในปัจจุบันสถาบันฯ มียอดคงเหลือบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝากบัญชีรายได้ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2.39 ล้านบาท โดยเป็นยอดที่ได้รับ โอนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 - 2557 เป็นจำนวนเงิน 0.78 ล้านบาท โดยทางสถาบันฯ ควรเร่งตรวจสอบและติดตามกับทางลูกค้าที่ถึงกำหนดชำระเพื่อทำการตรวจสอบว่าลูกค้าท่านใดได้โอนเงินมาเพื่อชำระค่าบริการให้กับทางสถาบันฯ เพื่อให้สามารถทำการตัดยอดชำระกับลูกหนี้คงเหลือรายตัวได้อย่างถูกต้องตรงตามยอดที่ได้รับ โอนมาจากทางลูกหนี้ การค้า ส่งผลให้ยอดคงเหลือลูกหนี้การค้าแสดงยอดคงเหลือที่ถูกต้อง ทั้งยังส่งผลให้งบการเงินของสถาบันฯ แสดงฐานะการเงินที่แท้จริง

3.5 บัญชีเงินรับฝากรอการตรวจสอบ

สถาบันฯ มีเงินโอนจากหน่วยงานภายนอกซึ่งไม่สามารถตรวจสอบได้ว่า เป็นเงินโอนมาเพื่อสนับสนุนโครงการวิจัยฯ ใด โดยได้ทำการบันทึกบัญชีเป็นเจ้าหนี้เงินรับฝากรอการตรวจสอบไว้ทั้งจำนวน ส่งผลให้ทางสถาบันฯ ต้องรับภาระรายจ่ายในส่วนของค่าใช้จ่ายในการวิจัยของในแต่ละโครงการเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากไม่สามารถนำเงินส่วนที่ได้รับสนับสนุนในโครงการวิจัยออกมาใช้จ่ายได้เพราะไม่สามารถระบุได้ว่ามาจากโครงการใด ทั้งนี้ในปัจจุบัน สถาบันฯ มียอดคงเหลือตามบัญชีเงินรับฝากรอการตรวจสอบ ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 0.57 ล้านบาท โดยเป็นยอดที่ได้รับ โอนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 - 2557 เป็นจำนวนเงิน 0.47 ล้านบาท ซึ่งทางสถาบันฯ ควรมีการเร่งตรวจสอบยอดเงินโอนดังกล่าวว่าเป็นเงิน โอนมาเพื่อสนับสนุนโครงการใด และทำการปรับปรุงบัญชีเข้าเป็นรายได้สนับสนุนเพื่อการวิจัยเทคโนโลยีนิวเคลียร์ โดยรับรู้ตามรายจ่ายที่เบิกจ่ายไปเพื่อทำการวิจัยในโครงการนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อให้งบการเงินของสถาบันฯ แสดงยอดคงเหลือที่ถูกต้องและสัมพันธ์กับความเป็นจริง

3.6 บัญชีเงินหลักประกันสัญญาและหลักประกันอื่น

เงินรับประกันสัญญาและเงินรับประกันผลงานบางส่วนของสถาบันฯ เป็นยอดคงค้างที่มีระยะเวลานาน โดยไม่สามารถระบุได้ว่าถึงกำหนดจ่ายคืนเงินประกันให้แก่บริษัทผู้รับจ้างเมื่อใด ซึ่งทางสถาบันฯ ควรเร่งตรวจสอบเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาว่าจ้างของทางสถาบันฯ ว่าถึงกำหนดที่ต้องจ่ายคืนเงินรับประกันตามสัญญาว่าจ้างแล้วหรือไม่ เพื่อทำการจ่ายเงินประกันคืนแก่ผู้รับจ้างในกรณีที่ถึงกำหนดส่งคืนแล้วแต่ยังไม่ได้นำส่ง อีกทั้งควรมีการกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบทำการระบุระยะเวลาและกำหนดส่งคืนไว้ในรายละเอียดประกอบบัญชี เพื่อให้สามารถติดตามส่งคืนเงินประกันแก่ผู้รับจ้างตามกำหนดในสัญญาว่าจ้าง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาว่าจ้างของสถาบันฯ กับผู้รับจ้าง และส่งผลให้งบการเงินของสถาบันฯ แสดงยอดคงเหลือที่สัมพันธ์กับความเป็นจริง

3.7 การบันทึกกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

สถาบันฯ ได้ทำการบันทึกบัญชีเจ้าหนี้การค้าในกรณีที่มีการจัดซื้อสินค้าหรือวัสดุจากต่างประเทศ โดยรับรู้ยอดหนี้จากจำนวนเงินที่ประมาณการ ณ วันที่ได้รับใบแจ้งหนี้ และเมื่อทำการจ่ายชำระให้แก่เจ้าหนี้การค้า ก็จะทำการกลับรายการบัญชีเจ้าหนี้การค้าออกและ บันทึกส่วนต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่จ่ายชำระเงินค่าสินค้าและบริการ เข้าบัญชีซื้อสำหรับการผลิต/ให้บริการจากต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ยอดคงเหลือตามบัญชีซื้อสำหรับการผลิต/ให้บริการจากต่างประเทศ แสดงยอดที่คลาดเคลื่อนไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริง ทั้งยังเป็นการบันทึกบัญชีที่ไม่ถูกต้องและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป โดยทางสถาบันฯ ควรปรับเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีในกรณีที่มีการจัดซื้อสินค้าหรือวัสดุจากต่างประเทศ โดยบันทึกยอดเจ้าหนี้การค้าต่างประเทศ ด้วยจำนวนเงินของราคาสินค้าที่คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่เกิดรายการ และทำการปรับปรุงส่วนต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่จ่ายชำระหนี้ โดยรับรู้เป็นรายรับเข้าบัญชีกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้หาก ณ วันสิ้นรอบปีบัญชีงบประมาณ มีรายการเจ้าหนี้ต่างประเทศคงค้าง ทางสถาบันฯ ควรทำการปรับปรุงอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบปีงบประมาณ และรับรู้ส่วนต่างจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวเข้าบัญชีกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อให้งบการเงินของสถาบันฯ แสดงฐานะการเงิน รวมไปถึงรายรับและรายจ่ายที่ถูกต้อง สัมพันธ์กับความเป็นจริง ทั้งยังเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

3.8 การบันทึกต้นทุนขายของสินค้าคงเหลือ

สถาบันฯ มีการบันทึกบัญชีสินค้าแบบสิ้นงวด โดยจะปรับปรุงยอดคงเหลือของสินค้าคงเหลือทุกครั้งที่มีการตรวจนับ และจะรับรู้ส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ตรวจนับ เข้าบัญชีซื้อวัสดุสำหรับการผลิต/ให้บริการ ซึ่งส่งผลให้ยอดคงเหลือตามบัญชีดังกล่าวแสดงรายจ่ายในการซื้อสินค้าในรอบปีไม่ถูกต้อง โดยทางสถาบันฯ ควรทำการรับรู้ส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ตรวจนับ เข้าบัญชีการเปลี่ยนแปลงในส่วนของสินค้าคงเหลือ อีกทั้งควรจัดให้มีการบันทึกแยกจ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การซื้อ และการผลิตสินค้าของสถาบันฯ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และส่งผลให้ยอดรายจ่ายในการซื้อสินค้าของสถาบันฯ แสดงยอดสุทธิที่ถูกต้องและสัมพันธ์กับความเป็นจริง ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างไม่คลาดเคลื่อนและทันท่วงที

3.9 การบันทึกค่าวัสดุที่ใช้ไป

สถาบันฯ มีการบันทึกค่าใช้จ่ายจากการจัดซื้อวัสดุ เข้าบัญชีซื้อวัสดุอื่นๆ และจะทำการปรับปรุงยอดคงเหลือบัญชีวัสดุคงเหลือทุกครั้งเมื่อมีการตรวจนับวัสดุคงเหลือ ให้เท่ากับจำนวนยอดคงเหลือตามที่ตรวจนับ ณ วันที่ทำการตรวจสอบ โดยจะรับรู้ส่วนเปลี่ยนแปลงของวัสดุคงเหลือ ณ วันที่ตรวจนับเข้าบัญชีซื้อวัสดุอื่นๆ ซึ่งจะส่งผลให้รายจ่ายในการซื้อวัสดุอื่นๆ ของสถาบันฯ แสดงยอดที่ไม่ถูกต้องและสัมพันธ์กับความเป็นจริง ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรมีการบันทึกส่วนเปลี่ยนแปลงของวัสดุคงเหลือ ณ วันที่ตรวจนับ เข้าบัญชีค่าวัสดุที่ใช้ไป ทั้งนี้เพื่อให้งบการเงินของสถาบันฯ แสดงยอดรายจ่ายที่สัมพันธ์และตรงกับความเป็นจริง อีกทั้งทำให้การบันทึกบัญชีของสถาบันฯ ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปด้วยอีกทางหนึ่ง

3.10 การติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องจากปีก่อน

3.10.1 การบันทึกบัญชีอาคารถาวร

จากที่เคยได้ให้ข้อสังเกตในกรณีที่ทางสถาบันฯ ได้ทำการบันทึกต้นทุนของครุภัณฑ์เครื่องมือเครื่องใช้ และต้นทุนอาคาร รวมเป็นราคาทุนของอาคารเครื่องเร่งอิเล็กตรอน และคำนวณค่าเสื่อมราคาอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ซึ่งส่งผลให้งบการเงินของสถาบันฯ รับรู้ค่าเสื่อมราคาต่ำไป และแสดงยอดสินทรัพย์ในงบการเงิน ไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริงนั้น ในปัจจุบันพบว่า ทางสถาบันฯ ยังไม่ได้ทำการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องมาจากอยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการจัดทำข้อมูลและสำรวจสินทรัพย์ภายในอาคารเครื่องเร่งอิเล็กตรอน ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินการ โดยทางสถาบันฯ ควรมีการเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการปรับปรุงบัญชี โดยแยกบันทึกต้นทุนอาคาร และต้นทุนครุภัณฑ์เครื่องมือเครื่องใช้ออกจากกัน ทั้งยังควรมีการทบทวนปรับเปลี่ยนการคำนวณค่าเสื่อมราคาให้เหมาะสมกับประโยชน์และอายุการใช้งานของสินทรัพย์ เพื่อให้ถูกต้องและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป อีกทั้งส่งผลให้ข้อมูลทางการเงินของสถาบันฯ ถูกต้องและครบถ้วน และเป็นประโยชน์กับทางผู้บริหารที่จะสามารถนำข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงไปใช้ในการวางแผน และประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

3.10.2 การบันทึกบัญชีเงินรับฝาก

จากที่เคยได้ให้ข้อสังเกตในกรณีกับทางสถาบันฯ มีการบันทึกบัญชีเงินรับฝากไม่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้การรับรู้รายได้สนับสนุนเพื่อการวิจัยเทคโนโลยีนิวเคลียร์และค่าใช้จ่ายในการวิจัยของสถาบันฯ ไม่ตรงตามรอบปีงบประมาณ ทั้งยังไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมรายการเงินสนับสนุนเพื่อการวิจัยเทคโนโลยีนิวเคลียร์และเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นนั้น จากการตรวจสอบพบว่าในรอบปีงบประมาณ 2558 ทางสถาบันฯ ได้มีการจัดทำทะเบียนคุมรายการเงินสนับสนุนเพื่อการวิจัยเทคโนโลยีนิวเคลียร์และเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นขึ้น และปรับเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ยังไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมเงินสนับสนุนของผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ ซึ่งทางสถาบันฯ ควรมีการกำกับให้ทางผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการจัดทำทะเบียนคุมเงินสนับสนุนของโครงการวิจัยที่ตนรับผิดชอบขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมการใช้เงินทุนสนับสนุนของทางสถาบันฯ และเป็นการสอบทานการเบิก-จ่ายเงินทุนในแต่ละโครงการได้อีกทางหนึ่ง

4. ด้านลูกหนี้การค้า

4.1 ลูกหนี้การค้าค้าง

สถาบันฯ มียอดลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 เป็นจำนวนเงิน 15.82 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ค้างค้างที่มีรายการซื้อขายหรือใช้บริการกับทางสถาบันฯ ในช่วงปีงบประมาณ 2558 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 14.76 ล้านบาท และเป็นลูกหนี้ค้างค้างที่มีอายุเกิน 1 ปี เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1.06 ล้านบาท ทั้งนี้ลูกหนี้ค้างค้างดังกล่าว เป็นลูกหนี้การค้าที่ยังมีการติดต่อทำการค้าและมีรายการซื้อขายใช้บริการในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2558 แต่ทางสถาบันฯ ยังไม่ได้รับการชำระหนี้ค้างค้างจากลูกหนี้ค้างชำระ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไปแล้วเป็นจำนวนทั้งสิ้น 0.79 ล้านบาท คิดเป็นจำนวนร้อยละ 5 ของยอดลูกหนี้ค้างค้างปลายปี โดยทางสถาบันฯ ควรเร่งรัดให้มีการติดตามยอดหนี้ค้างค้างดังกล่าว เพื่อให้สามารถเรียกเก็บชำระเงินจากทางลูกหนี้การค้าได้ทั้งจำนวน รวมไปถึงเป็นการสอบทานยอดคงเหลือและความมีตัวตนของลูกหนี้ที่ค้างค้างของทางสถาบันฯ ได้อีกทางหนึ่ง อีกทั้งควรมีการพิจารณาโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าขึ้นใหม่เพื่อให้สัมพันธ์กับสถานการณ์ของลูกหนี้ค้างค้างของทางสถาบันฯ ในปัจจุบัน

4.2 ยืนยันยอดคงเหลือลูกหนี้การค้า

ได้ทำการส่งหนังสือยืนยันยอดคงเหลือลูกหนี้การค้าของทางสถาบันฯ ไปเป็นจำนวน 4 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 5.11 ล้านบาท ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ได้รับหนังสือตอบกลับเพื่อยืนยันยอดคงเหลือลูกหนี้การค้าดังกล่าว โดยในระหว่างการตรวจสอบ ได้ทำการตรวจสอบยอดชำระค่าบริการหลังรอบปีงบประมาณ พบว่า ลูกหนี้การค้าทั้ง 4 รายได้จ่ายชำระค่าบริการให้แก่ทางสถาบันฯ ไปแล้วเป็นจำนวนเงิน 3.20 ล้านบาท ส่วนยอดจำนวนเงิน 1.90 ล้านบาทที่ยังค้างชำระที่มีอายุเกิน 1 ปี นั้น สถาบันฯ ควรเร่งติดตามหนังสือตอบกลับเพื่อยืนยันยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าดังกล่าว และเป็นการสอบถามยอดหนี้ค้างกับทางสถาบันฯ ว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ อีกทั้งควรเร่งตรวจสอบและสอบถามยอดคงเหลือลูกหนี้การค้าทั้งสิ้นของสถาบันฯ ว่าได้รับชำระค่าบริการจากลูกหนี้การค้าครบทั้งจำนวนแล้วหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสอบถามว่าลูกหนี้การค้าที่คงเหลือแท้จริงนั้นเป็นยอดจำนวนเท่าไร และเป็นการติดตามทวงถามหนี้ระหว่างกันได้อีกทางหนึ่ง

5. การตรวจนับทรัพย์สิน และ วัสดุคงเหลือ

5.1 ครุภัณฑ์และอุปกรณ์

5.1.1 จากการสุ่มตรวจนับทรัพย์สินของสถาบันฯ พบว่า โดยรวมมีทรัพย์สินครบถ้วน อีกทั้งมีการคิดรหัสทรัพย์สิน ไว้กับตัวทรัพย์สินอย่างถูกต้องและครบถ้วนตรงกับทะเบียนคุมทรัพย์สิน ยกเว้นครุภัณฑ์และอุปกรณ์บางส่วนมีการติดรหัสครุภัณฑ์ที่ไม่ตรงกับรหัสในทะเบียนครุภัณฑ์ ซึ่งเกิดจากทางสถาบันฯ มีการควบคุมครุภัณฑ์จากทั้ง 2 ฝ่ายงาน ส่งผลให้ครุภัณฑ์และอุปกรณ์บางส่วน มีรหัสครุภัณฑ์ที่ไม่ตรงกัน ซึ่งภายหลังทางสถาบันฯ ได้มีการปรับเปลี่ยนให้ใช้รหัสครุภัณฑ์เดียวกันสำหรับครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่จัดซื้อมาเพื่อใช้งาน ในช่วงรอบปีงบประมาณ 2556 เป็นต้นมา ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรจัดให้มีการตรวจสอบครุภัณฑ์และอุปกรณ์ในส่วนที่มีรหัสครุภัณฑ์ไม่ตรงกันขึ้น และทำการปรับเปลี่ยนให้มีรหัสครุภัณฑ์ที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อให้ง่ายต่อการควบคุมครุภัณฑ์และอุปกรณ์ของสถาบันฯ และเป็นไปตามระบบควบคุมภายในที่ดี อีกทั้งยังเป็นการตรวจสอบครุภัณฑ์และอุปกรณ์ของสถาบันฯ ด้วยอีกทางหนึ่งว่ายังสามารถใช้งานได้หรือมีการสูญหายไปหรือไม่

5.1.2 จากการเข้าสังเกตสังเกตการณ์ตรวจนับครุภัณฑ์และอุปกรณ์ของทางสถาบันฯ พบว่า ครุภัณฑ์ระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสถานปฏิบัติการทางนิวเคลียร์(PPS) ที่ได้รับบริจาคจากหน่วยงานภายนอก ยังไม่ได้ทำการบันทึกบัญชีเป็นครุภัณฑ์ของทางสถาบันฯ ทั้งนี้เกิดจากทางบัญชียังไม่ได้รับแจ้งการรับครุภัณฑ์ จึงยังไม่ได้ทำการบันทึกบัญชีเข้าเป็นครุภัณฑ์ ของทางสถาบันฯ ซึ่งทางสถาบันฯ ควรมีการปรับปรุงรายการดังกล่าวให้ถูกต้องและควรมีการกำกับให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบทำการแจ้งต่อฝ่ายบัญชีทุกครั้ง เมื่อได้รับครุภัณฑ์บริจาคจากหน่วยงานภายนอก เพื่อทำการบันทึกบัญชีเข้าเป็นครุภัณฑ์ของทางสถาบันฯ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

5.1.3 จากการตรวจนับใบคู่มือจดทะเบียนกับทะเบียนคุมครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง พบว่าบางส่วนได้มีการตัดจำหน่ายออกไปแล้วแต่ยังไม่ได้ทำการตัดออกจากทะเบียนครุภัณฑ์ ซึ่งสถาบันฯ ควรมีการกำกับให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบทำการตัดออกจากทะเบียนครุภัณฑ์และปรับปรุงออกจากบัญชีทุกครั้ง เมื่อมีการตัดจำหน่ายครุภัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อให้งบการเงินมีความถูกต้องและตรงต่อความเป็นจริง

5.1.4 จากการเข้าตรวจนับครุภัณฑ์และอุปกรณ์ของสถาบันฯ พบว่าบางรายการเป็นครุภัณฑ์ที่เป็นระบบที่ประกอบไปด้วยครุภัณฑ์หลายรายการ แต่ทางสถาบันฯ ได้มีการบันทึกเข้าทะเบียนครุภัณฑ์เพียงรายการเดียว โดยไม่ได้มีการจำแนกออกเป็นแต่ละรายการ อีกทั้งมีรหัสครุภัณฑ์ที่ไม่ตรงกับในทะเบียนครุภัณฑ์ ส่งผลให้ไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าเป็นสินทรัพย์รายการใดในทะเบียนครุภัณฑ์ ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรมีการกำกับให้มีการบันทึกครุภัณฑ์และอุปกรณ์ในส่วนที่เป็นระบบที่ประกอบไปด้วยครุภัณฑ์และอุปกรณ์หลายรายการที่สามารถแยกออกจากกันได้ โดยจำแนกออกเป็นแต่ละรายการและควรจัดให้มีการตรวจสอบการให้รหัสครุภัณฑ์และทำการติดรหัสครุภัณฑ์ให้ครบถ้วนและตรงกัน ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจนับและเป็นประโยชน์แก่สถาบันฯ ในการใช้ควบคุมครุภัณฑ์และอุปกรณ์ ให้เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดีและส่งผลให้การบันทึกครุภัณฑ์ของทางสถาบันฯ ถูกต้องและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

5.2 สิ้นค้าคงเหลือ

- 5.2.1 จากการเข้าสังเกตการณ์สุ่มตรวจนับสินค้าคงเหลือพบว่า โดยรวมมีจำนวนสินค้าคงเหลือตรงกับทะเบียนคุม และรายงานสินค้าคงเหลือ
- 5.2.2 จากการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือ พบว่า สินค้าคงเหลือของทางสถาบันฯ บางส่วน ได้มีการนำไปใช้งานภายในสถาบันฯ และบางส่วนได้นำไปไว้เพื่อให้ยืมใช้งาน ทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ แต่ไม่ได้ทำการตัดออกจากบัญชีสินค้าคงเหลือ ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรมีการกำกับให้ทางเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทำการปรับปรุงสินค้าที่มีไว้เพื่อใช้งานหรือให้ยืมใช้งานออกจากบัญชีสินค้าคงเหลือทุกครั้ง โดยบันทึกเป็นสินทรัพย์ของสถาบันฯ และทำการตัดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ หรือบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตัดจ่าย ทั้งนี้เพื่อให้งบการเงินของสถาบันฯ แสดงยอดที่ถูกต้องและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

5.3 วัสดุคงเหลือ

- 5.3.1 จากการสุ่มตรวจนับวัสดุคงเหลือพบว่า โดยรวมมีจำนวนวัสดุคงเหลือตรงกับทะเบียนคุม
- 5.3.2 จากการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับวัสดุคงเหลือของสถาบันฯ พบว่า บางหน่วยงานไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมวัสดุคงเหลือ และไม่มีการจัดทำเอกสารการเบิก ซึ่งส่งผลกระทบต่อคงเหลือ ณ วันที่เข้าตรวจนับไม่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรจัดให้มีการคุมวัสดุคงเหลือขึ้น โดยมีการกำกับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำเอกสารการเบิก และมีการลงทะเบียนคุมวัสดุคงเหลือของหน่วยงานต่างๆ ภายในสถาบันฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นการควบคุมภายในที่ดี และเป็นการควบคุมการใช้วัสดุให้มีระเบียบและเกิดความประหยัด ทั้งยังส่งผลให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งานได้

6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ

6.1 ด้านเงินยืมตรง

6.1.1 ส่งคืนเงินล่าช้าเกินกว่าระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา

จากการตรวจสอบเงินยืมตรง พบว่า บางรายมีการส่งคืนเงินล่าช้าเกินกว่าระยะเวลาที่ระบุไว้ โดยไม่มีเอกสารขอขยาระยะเวลาหลายราย โดยสรุปเป็นช่วงระยะเวลา ดังนี้คือ เกินกว่า 30 วัน แต่ไม่เกิน 60 วัน มีจำนวน 183 ราย เป็นจำนวนเงิน 10.22 ล้านบาท และเกินกว่า 60 วัน มีจำนวน 26 ราย เป็นจำนวนเงิน 3.86 ล้านบาท

6.1.2 ยืมเงินทศรอง โดยยังไม่ได้เคลียร์เงินทศรองก่อนหน้าให้แล้วเสร็จ

จากการตรวจสอบเงินยืมทศรอง พบว่า ผู้ยืมเงินทศรองบางรายมีการยืมเงินทศรอง โดยยังไม่ได้เคลียร์เงินยืมทศรองที่ได้ทำการยืมไปก่อนหน้า หรือยังทำการเคลียร์ไม่แล้วเสร็จ

จากข้อ 6.1.1 – 6.1.2 ทางสถาบันฯ ควรกำชับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการควบคุมเงินยืมทศรองขององค์กรฯ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของสถาบันฯ รวมทั้งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ประสงค์จะต้องขอยืมเงินทศรองทราบถึงหลักเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติของสถาบันฯ เกี่ยวกับการยืมเงินทศรองและต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัดว่า เมื่อทำการยืมเงินทศรองแล้วจะต้องทำการส่งคืนเงินยืมที่เหลือพร้อมเอกสารประกอบที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและฝ่ายบัญชีเป็นไปโดยง่าย และเพื่อไม่ให้มีเงินอยู่กับเจ้าหน้าที่ที่ยืมเงินนานเกินไป อันอาจก่อให้เกิดการทุจริตได้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันฯ

6.1.3 ข้อสังเกตจากการตรวจสอบ

จากการตรวจสอบสัญญาเงินยืมทศรองจ่าย พบว่า บางส่วนเป็นเงินยืมทศรองจ่ายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำรองเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ หรือเป็นการจัดซื้อ/จัดจ้าง การจ้างเหมา และจัดซื้อครุภัณฑ์ ที่มีมูลค่าสูง ซึ่งในกรณีที่เป็นการสำรองจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ ทางสถาบันฯ ควรมีการทบทวนให้มีการตั้งวงเงินสคงย่อยเพื่อไว้ใช้สำรองค่าใช้จ่ายต่างๆ ภายในสถาบันฯ ในกรณีเร่งด่วนและจำเป็นจะต้องจ่ายเป็นเงินสด ทั้งนี้ไม่ควรเกินคราวละ 10,000 บาท โดยจัดตั้งให้มีเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินสดย่อยเพื่อควบคุมและดูแลการเบิกจ่ายเงินสดย่อย อีกทั้งในกรณีเป็นการจัดซื้อ/จัดจ้าง การจ้างเหมา หรือจัดซื้อครุภัณฑ์ หรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่มีมูลค่าสูงเกิน 10,000 บาท ทางสถาบันฯ ควรกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการเบิกจ่ายชำระค่าสินค้าและบริการดังกล่าว ให้ทำการจ่ายชำระโดยส่งจ่ายเป็นเช็คให้แก่ผู้ขายหรือผู้ให้บริการ เพื่อเป็นการควบคุมภายในที่ดีและเป็นการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้อีกทางหนึ่ง

6.2 ด้านการพัสดุ

โดยรวมสถาบันฯ มีการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันฯ และ มีการหักเงินประกันผลงาน ไว้ครบถ้วนตามมูลค่าของสัญญา

6.3 ด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

โดยรวมทางสถาบันฯ มีการปฏิบัติและจัดทำเอกสารอย่างเป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของสถาบันฯ

7. ด้านอื่น ๆ

7.1 ใบเสร็จรับเงิน

- 7.1.1 สำเนาใบเสร็จรับเงินบางส่วน มีการแก้ไขข้อความ โดยมีการเขียนข้อความย้ำตรงชื่อผู้ชำระเงิน ทั้งนี้ในกรณีเมื่อมีการลงรายการผิดพลาดในใบเสร็จรับเงิน ทางสถาบัน ควรทำการยกเลิกใบเสร็จรับเงินนั้นทั้งฉบับ และทำการออกฉบับใหม่เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของทางสถาบันฯ
- 7.1.2 สำเนาใบเสร็จรับเงินบางฉบับมีการยกเลิกเอกสาร แต่ไม่มีการชี้ค้ำ และระบุคำว่ายกเลิกไว้ในใบเสร็จรับเงินโดยทางสถาบันฯ ควรชี้ค้ำ และระบุคำว่ายกเลิกไว้ในใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงิน ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการทุจริตเกิดขึ้น ทั้งยังเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ดี และเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันฯ ด้วยอีกทางหนึ่ง

7.2 ใบสำคัญจ่าย

- 7.2.1 ใบสำคัญจ่ายบางฉบับไม่มีการประทับตราคำว่า “จ่ายแล้ว” ไว้ที่ใบสำคัญจ่ายและเอกสารประกอบการเบิกจ่าย ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทำการประทับตราคำว่า “จ่ายแล้ว” ที่ใบสำคัญจ่ายและเอกสารประกอบการเบิกจ่ายทุกครั้ง เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นต่อการที่นำเอกสารประกอบการจ่ายเงินมาใช้เบิกเงินซ้ำซ้อน ทั้งยังเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ดีอีกทางหนึ่ง
- 7.2.2 ใบสำคัญจ่ายบางฉบับมีการอนุมัติการบันทึกรายการเบิกจ่ายโดยการประทับตราลายเซ็นของผู้อนุมัติรายการและไม่มีการลงวันที่อนุมัติรายการ ทั้งนี้ทางสถาบันฯ ควรมีการกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ มีการลงลายมือชื่อและวันที่อนุมัติการบันทึกรายการเบิกจ่ายทุกครั้ง เพื่อให้สามารถสอบทานได้ว่า ใบสำคัญจ่ายในแต่ละฉบับได้ผ่านการตรวจทานและอนุมัติการบันทึกรายการมาแล้ว เพื่อลดการผิดพลาดในการบันทึกการบัญชี ทั้งยังส่งผลให้เป็นไปตามระบบควบคุมภายในของทางสถาบันฯ